

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCI.

ABONAMENTUL:

Pe an cor. 5; pe jumătate an cor. 2.50.
Pentru România 15 lei pe an.

INSERTIUNILE:

să socotesc după tarifă, cu prețurile
cele mai moderate.

Abonamentele și inserțiunile să plătesc totdeauna înainte.

O lămurire.

În numărul prim din acest an al »Tovărășiei« i-să impută subsemnatului, că aș lua peste picior nizuința dlui Osvadă de a familiariza pe țaranul nostru cu însoțirile sătești.

Imputarea e nedreaptă, din pricină că scrisese mele au fost înțelese greșit.

Am zis atunci că »temelia »Tovărășiei« e principiul „în tovărășie e puterea“. Ce-și va asigura însă țaranul la o societate de asigurare pentru vite, când el nu știe crește vite? Cum își va valoriza însă bucatele, când el nu știe produce bucate?»

Cum că țaranul nostru nu știe lucra pământul în mod rațional e un adevăr trist, cunoscut și recunoscut de toți câți au avut prilejul a trăi între ei. Adevărul acesta e spriginit și de starea mizeră a țaranului.

...»Și bietul Români săracul
Îndărăt tot dă ca racul«...

Aceste versuri nu's scornituri răutăcioase, ci-s un jalnic tablou al stării economice a țaranului român.

Am lăsat această mică lămurire să premeargă, ca mai ușor să se poată înțelege ce am voit să spun în pasagiul cu pricina.

Ceea-ce pot spune cu adevărat, e că la ori-ce caz, n'am avut intenția să iau peste picior propoveduirea dlui Osvadă. Eu sunt încă pe deplin convins »că unde's doi sau trei adunați acolo e și ajutorul lui Dumnezeu cu ei«. Fac această citare din Sf. scriptură, ca mai bine să dovedesc, cât de mult mi-s'ar putea reprobă mie ca preot, când aș

călca această sfântă poruncă, pe care eu am datoriat să o propoveduesc cu vorba și cu fapta.

Dar' n'am călcat-o.

Chiar eu m'am străduit a pune în practică sfaturile »Tovărășiei« din anul trecut. Am voit să înființez o tovărășie de asigurare pentru vite la mine în sat. Imprejurări neatârnatore de voința mea, mi-au curmat însă — pentru scurt timp — puțința înființării.

Dispariția acelor împrejurări imi va înlesni însă îndeplinirea gândului.

Și aici își are explicarea rândurile acuzate.

Și anume am văzut, că oamenii din necunoștință de a prăsi și crește vite rentabile, n'au voit să îmbrățișeze »însoțirea de asigurare«. — Și e natural.

Sașii numai după-ce au știut crește vite și-au format și societăți pentru asigurarea vitelor.

Cu alte cuvinte eu am voit să zic că »Tovărășiei« trebuie să-'i premeargă sfaturile de a învăța pe oameni să lucreze pământul rațional, ca astfel să poată produce bucate cât mai multe și după aceea cu atât mai curând să vor putea pune în practică învățăturile »Tovărășiei«. Căci în ziua de azi pământul e foarte scump. Și dela cel-ce ia pământ cu arândă, să cere să știe lucra pământul cât mai rațional, căci numai așa va putea eși la socoteală. Țăranul nostru și pământul lui și-l lucră în pagubă. În cazul acesta e mai rentabil pentru țăran a lucra în parte decât a lucra în arândă. Am avut prilej să văd cum un țăran a luat în arândă 2 jugăre de pământ și unul l'a lăsat de ogor — il luase pe trei ani.

La toată întâmplarea numai după-ce țăranii vor ști prețului foloasele ce le aduc mașinele economice — cruță vremea și sămânța — atunci numai să vor întovărăși spre a cumpăra astfel de mașini, pe cari singuratici nu le pot cumpăra.

Iar' o pildă. În satul vecin există o mașină de sămănat, cumpărată de 2 preoți, învățătorul și nu știu sigur e și vre-un țăran amestecat. De jugăr plătește cel ce-o cere 80 cruceri. Dar' nici 5% din țăranii nu a iau, căci

nu-i știu bunătatea. Eu am dat în parte la un țăran să-mi lucre o holdă de 2 jugăre. I-am spus ca să ceară mașina da sămănat, și cu ea să samene grâul în holdă, căci ar cruța cel puțin 8 ferdele de grâu. Ei și știți ce-am pățit? Ere cât pe-acî să nu voiască să-mi lucre, dacă-l silesc să samene grâul cu mașina. Pentru cheltuiala de 1 fl. 60 cr. a perdut 8 fl. cel puțin.

Și astfel de oameni nu cred că să vor întovărăși să își cumpere mașini de sămănat.

Tot așa e cu vitele și celelalte produse. Înainte de toate trebuie alungată neștiința din capul țăranului și apoi și însoțirile săteși vor răsări aproape involuntar.

Prin pasajul acela însă, ca și cele zise până aici nu voiesc să împedec nici cât de puțin nizuința »Tovavărășiei«. Dar' voiesc să zic, că și o revistă ca »Bunul Econom« are rostul său.

Ambele au de scop bunăstarea materială a țăranului român. Dar' căile pe cari voiesc să ajungă această țintă sunt diferite. Căci multe căi duc la Roma. Sunt diferite mijloacele, nu-i diferit scopul lor. »Tovărășia« voiește ajungerea scopului ei prin întovărășirea forțelor, »Bunul Econom« prin lățirea cunoștințelor agronomice.

Să înțelege că ajungerea scopului e chestia și de putere. Cel-ce are puteri mai bune va ajunge mai repede la scop, decât cel mai slab în puteri, sau la lucruri mari de multe-ori și voința e de-ajuns.

Nu dorește nimenea, ca »Tovărășia« să stea pe loc până când »Bunul Econom« va împrăștia neștiința și va alunga sărăcia. Neștiința țăranului e mare și sărăcia e podobă uricioasă a caselor țărănești. Ca să alungi acestea e neapărat de lipsă, ca cei cuminte »cu puteri întovărășite« să lucre.

Nu credem că redactorul »Tovărășiei« ar disprețui și n'ar primi pe cei ce ar voi să-i fie tovarăși în luptă sfântă, care a pornit-o.

Și astfel ne vine cuidat, cum tractează cu ironie pe cei-ce pe lângă »Bunul Econom« lucră pentru bunăstarea țăranului.

Și eu sunt convins, că »Bunului Econom« nu-i va succede așa în grabă a umplea curțile țărănilor cu vite, căci chiar de iar succede, prea multele bănci »naționale« — contra cărora a protestat cu dreptate dl Osvadă — le-ar goi din nou. Câte două sau trei bănci românești într'un orașei nu pot fi folositoare. De aci pricina de desbinare între Români.

»La sate« e »problema« celor-ce voiesc binele poporului, căci la sate e grosul poporului nostru.

Și acest glas binecuvântat l'am auzit dela dl Osvadă. »Bunul Econom« de 7 ani »la sate« a umblat. Dacă nu a putut face multă ispravă, pricina e nepăsarea, cu care privim noi Români la toți aceia, cari voiesc să ridice poporul economiceste.

An n'a fost amenințată de peire și »Tovărășia« înainte încă de a împlini un an de existență? Și era fără doar și poate pagubă. Noroc că le-a venit gândul bun de a o scoate ca adaus la »Libertatea« cea mult lățită.

»La sate« voiește să meargă și de aci înainte »Bunul Econom«, împreună cu »Tovărășia« căci acolo e teren de lucru. Nu alunge deci dl Osvadă pe tovarășul său de suferințe. Căci toți trebuie cu puteri unite să muncim la ridicarea celor înfrățiți cu pământul. Și în cazuri de acetea nu trebuie desprețuit nici cel mai slab în puteri, dar' cu gânduri bune.

Octavian Bude.

Albinăria (apicultura).

Ingrijiri în timpul ernalului.

În timpul erneli, albinele nu cer prea multă muncă ca vara; ernala sunt mai puține lucrări de făcut în interiorul stupinei însă ele trebuiesc făcute la timp, și cu bună pricepere, căci în alt-fel este păgubitor.

Urdinișele să fie în tot timpul astupate cu gratia de metal spre a nu putea intra șoareci în stup, dar' nici albinele să nu poată eși.

Albinele să aibă cea mai mare liniște în tot timpul ernalului; de sunt puse în cameră, ziua nu au trebuință

de lumină, având perdelele la geamuri, iar' noaptea să se deschidă un geam cel puțin spre a să schimba aerul (de nu va fi o ventilatoare sistematică)

Apicultorul (albinarul, stuparul) trebuie să aibă o notă de starea în care să afle fiecare stup când s'a pus la ernat, și va visita mai des pe cei mai slabi în merinde, mai dându-le câte un fagure sau doi în rame din depositul de faguri, sau în lipsă luați dela cei cu proviziuni mai mari, care iarăși trebuesc știuți.

Visita stupilor să va face cu mare îngrijire, ast-fel ca deschiderea ușei, ori luarea acoperișului, a blănițelor de de-asupra ramelor, și scoaterea a câtor-va rame, cum și așezarea lor la loc, să nu aducă supărare albinelor; nu este trebuință a da toți fagurii afară din stup.

Cu mult mai bine este pentru stupi căroră li-s'au lăsat toamna proviziune multă, căci pe aceia li vizităm mai des pe din afară, și aceia vor fi cei mai sănătoși și harnici în primăvară, dându-ne cele mai bune foloase.

În timpul ernatului în nici un caz să nu să ajute stupii slabi cu sirup de zahăr, ori cu miere subțiată cu apă, căci în scurt timp albinele acelea să vor bolnăvi de diarie, și vor muri. — Într'un număr viitor vom vorbi și despre diaria albinelor în timpul ernei.

Ilie Dumitrana,

apicultorul ce-i m i mari stupării
raționale din Oltenia (România).

Cine a adus beția în lume?

Poveste populară de **Leon Tolstoi**.

Odată un țaran să duse pe nemâncate în țarină ca să are. Ca merinde-și luă numai o coajă de pâne. Ajungând în țarină își desbracă sumanul, îl atârână în tufiș și puse merindea alătura cu el.

După câtă-va vreme calul osteni și țaranului începură ai chiorăi mațele de foame. Atunci deshămə calul, îl lășă să pască, să duse înspre suman să-și scoată și el pânea să o mănânce. Caută în dreapta caută în stânga, întoarse straița pe dos, o scutură ce să vezi? Pâne nicăiri. Mirarea țaranului fu peste măsură de mare.

— Ciudat lucru! Pe aici n'a călcat nimeni și totuși cineva trebuie că mi-a furat pânea. Cine o putut fi? Cine? Să întreba mereu bietul țaran.

Un drac însă fusese pricina. El șterpeliase pânea pe când muncia țaranul și să tupilase într'o tufă să auză de acolo cum va blăstăma țaranul, cum va injura (sudu), ce larmă va face.

Nici vorbă, îi părea rău țaranului după merindea furată, dar' n'avu ce face, să mângăie, cum putu.

— De! zise el, știu că de foame n'am să mor, dar' și acela, care a luat pânea, știu c'a avut nevoie mare de ea, i-o fi fost și lui toame, s'o mănce sănătos!

Și țaranul nostru să duse la fântână, și trasă câteva înghițituri de apă și mai prinse o leacă de inimă, apoi apucă calul de căpăstru, îl înhămă de nou și prinsă la arat.

Dar' dracul rămase înlemnit, pentru-că nu putuse împinge pe țaran la păcat, adecă să-l facă să blasteme și să injure. Să duse în iad la Scharaoschi, mai marele dracilor și-i povestî din fir în păr cele întâmplate.

Scharaoschi să făcu foc și pară.

— Bun! Strigă el înfuriat; dacă țaranul nu te-a injurat, vina este a ta, că ai început'o prosteste. Ei, ei, ei, frumos lucru ar fi că țaranii cu nevestele lor să capete astfel de obiceiuri, ne-am duce pe copcă. Îți spun drept, ai sfeclit'o. Dar' sub nici un chip nu putem lăsa treaba așa. Dute și te fă vrednic de coaja de pâne a țaranului. Ți-o spun verde: Dacă până în trei ani de zile nu-l vei duce pe căile noastre aceste diavolești, să știi că-ți fac o baie de aghiazmă; te scald odată cum să cade în apă sfințită!

Dracul, cum să știe să îngrozește de aghiazmă, alergă deci tot într'un suflet pe pământ și-și sfârmă capul, cum ș'ar putea ispăși greșala.

Să gândi și să resgândi, până iscodi una. Să prefăcu muncitor și să tocni la țaranul cel sărac. Și puse la cale pe țaran să samene mlaștina pe o vară de secetă. La vecinii din jur totul să uscă și să arse de soare, la țaranul cel sărac însă holdele crescură dese, înlte și pline de spic. Țaranul să hrăni până în anul următor și tot îi mai rămase pâne multă de prisos.

Iar în vara următoare învăță pe țăran să samene pâinea la deal. Și tocmai vara asta să nimeri ploioasă. La toți ceialalți recolta fu culcată la pământ, putrezită și cu spicele goale; iar dealul țăranului dădu atâta pâine de prisos, încât nu mai știa ce să facă cu dânsa. Mare noroc pățise bietul om.

Și argatul învăță apoi pe țăran ca să facă din pâinea cea prisoașă rachiu și țăranul îl ascultă și plămădi rachiu, bea el și dădu și cunoscuților săi, cari n'aveau de beut.

Dracul să duse la Scaraoschi și-i spuse că s'a învrednicit de coaja de pâne.

Scaraoschi vru să se încredințeze cu ochi lui. Vine la țăran și vede ceea-ce n'ar fi crezut în viața lui: bocotanii satului (chiaburii) erau adunați acolo și țăranul nostru-i cinstea cu rachie; țăranca servia mosafirilor (oaspeților) beutură și pe când împărția să împedecă de masă și vărsă un păhar pe jos. Țăranul să mânie foc și prinse a-și înjura nevasta:

— Nătânga și proasta dracului! Ce crezi tu, că sunt lături, de verși pe jos bunătate de beutură ca asta, ologo! Proasto!

Dracul ghionți pe Scaraoschi de bucurie.

— Da ascultă, țăranul nu mai zise acum: »Să fi sănătos!« cum a zis atunci, când i-am furat coaja de pâne.

Țăranul încunjură de-a binele și începu să împartă el însuși rachiu.

În vreme ce el împărția, iată că întră în casă un biet țăran dela muncă și care nu fusese poftit. Să puse jos și să uită. Țăranii cei bogăți beau rachiu că le plăcea. Li venisă și săracului poftă, de o picătură, ca să-și mai alunge osteneala. Țăranul cel sărac ședea, ședea și înghița săc, aștepta să i dea și lui o leacă.

Țăranul în loc să dea și săracului un păhăruț, mormâi pe nas: »Nu pot să țin pe toți, cu rachiu, auzi, să stau și să împart la toți, par'c'ar fi pomană!«

Și asta plăcu lui Scaraoschi.

Iar' dracul cel mic nu mai putea de bucurie și zise cu mândrie:

»Așteaptă numai o leacă și-i vedea și mai și!«

Mosafirii și gazda beură înainte cu chef și veselie. Să lingușiau unii pe alții, să laudau, vorbele lor prinseră a fi aprinse, ușoare și lunecoase ca untul de lemn. Scaraoschi trăgea cu urechea și șoptea celuilalt:

— Dacă ia turbat beutura, de să înșală așa, apoi curând au să fie toți ai noștri.

— Mai așteaptă puțin, răspunde dracul cel mic, lasă-i să mai tragă câte un păhar. Acum dau din coadă ca vulpile și să gudură și ar vrea să-și spargă capetele. Să-i vezi acuși, cum să tac ca lupii de turbați.

Țăranii mercu veseli și cu chef goleau păharele într-una, vorba li-i să făcea sgomotoasă, și mai cu topor. În locul cuvintelor lingușitoare începură a curge sudălmile, vorbe rele și de ocară cădeau ca grindina, și nu după multă vreme iacă să încinge o bătae de-și stâlcesc nasurile. Și gazda să amestecă; dar' mână și el, o sfântă de bătaie.

Scaraoschi nu mai putea, li plăcu de minune.

— Bine, tare bine! șopti el.

— Mai stai zise dracul cel mic, acum vine ceva și mai frumos. Să mai bea câte un păhăruț. Acum sunt turbați ca lupii, dar' acuși ai să i vezi ca porcii.

Și țăranii beau mereu și vârtos. Să moaie, sforăie, suflă greu, grohăie, nici nu bagă de seamă, că nici unul n'aude pe celalalt. Ochii li-să fac mici și să mișcă iute în orbite.

Și mosafirii începuse a pleca câte unul — câte doi — câte trei, toți cădeau grămadă și să tăvăliau în drum.

Gazda iasă să-i însoțească și cade cu fața într'o mocrilă și să murdărește din cap până-n picioare. Stătea lungit acolo și grohăia ca un porc misteț. Asta plăcu și mai mult lui Scaraoschi.

Ai iscodit, zise el, o beătură bună, ți-ai câștigat cu drept coaja de pâne. Spune-mi și mie cum ai făcut beutura asta? Negreșit, că-i fi luat întâi sânge de vulpe — de aceea țăranul să făcu șiret ca vulpea — ai turnat sânge de lup, de aceea țăranul să făcu rău ca lupul — la urmă ai mestecat-o cu sânge de porc — și să făcură porci.

— Nu, zise dracul cel mic, n'am amestecat-o pe cum zici. N'am făcut altceva nimic, decât că i-am dat pânea prea cu prisosință. Sângele dobitocesc a fost în om în totdeauna, atâta numai că la cei săraci nu să găsește hrană destulă și când pânea e puțină în casă, nu-i pare rău țaranului nici de cea din urmă cojiță. Prisosul îl îndeamnă în totdeauna la rău; îndată începe să caute cum s'ar înveseli. Eu l'am deprins să bea rachiu. Și cum plămădi din darul Domnului rachiu, să trezi în el sângele vulpii, al lupului și al porcului...

— Bravo mă! Halal de tine!

Și Scaraoschi lăudă pe dracul cel mic și-l umplu de cînste și de daruri scumpe.

E X T R A S

din ordinațiunea ministerială dată la 15 Octomvrie 1888 pe temeiul articolului VII, despre regularea cauzei sanitare a vitelor.

Să știe că ministrul de agricultură, industrie și comerț în conțelegere cu ministrul de interne și comunicațiune a dat sub Nr. 40.000 ordinațiunea de mai sus împărțită în mai mulți §§-i, — prin cari cauza sanitară a vitelor să pune sub supravegherea organelor statului.

Aceasta ordinațiune conține între altele și următoarele lucruri:

A aduce vite din alte țări în țara noastră, s'au a le trece dela noi într'alte țări, să poate numai pe lângă pasaport în care e adevărit că vitele vin din astfel de locuri, unde nu există nici un fel de morb epidemic, nici în împrejurime în depărtare de 30 klm. Alară de aceasta trebuie să se adeverească, că vitele au fost trecute prin astfel de ținuturi, în cari morburi epidemice n'au grasat.

Un pasaport nu poate avea valoare decât pe 10 zile dar' în cazuri extraordinare ministrul de agricultură poate dar drept de trecere și peste acest termen.

Trecerea să poate face cu pasaportul primit când cu cumpărarea vitelor — și nu mai trebuie altă justificare sau alte taxe.

Tot asemenea ori-ce fel de produse de animale; lână spălată ori nespălată, piei și oase pot fi aduse la noi

în țeară numai cu atestate de proveniență, în care să a-devereste că sunt dela animale sănătoase și din locuri unde nu grasează nici un fel de morb epidemic între vite.

Morburile epidemice de vite sunt următoarele:

a) boala orientală; *b)* aprinderea de splină; *c)* tur-barea; *d)* curgerea nărilor la cai, asini și catâri; *e)* boala de gură și de unghii; *f)* aprinderea de plumâni; *g)* rîia la oi; *h)* timpirea de sporire a cailor și ivirea beșicilor pe părțile de sporire la cai și vite; *i)* rîia la cai, asini, catâri și oi; *j)* orabnțul la porci.

Proprietarii de vite, măcelarii și comisarii de a supra-veghea tăierea vitelor sunt datori a da de știre veterina-rului sau la antistia comunală, ori ce fel de boală sau caz de perire ivită la vitele sale — sub urmare de pe-deapsă.

Invitare la abonament.

Cu 1 Ianuarie st. v. am deschis nou abonament la revista noastră „Bunul Econom“ cu prețul de 5 cor. pe an — 2 cor. 50 fl. pe jumătate an, pentru România și străinătate 15 lei pe an.

Domnii abonenți vechi sunt rugați a-și renou abona-mentul. La trimiterea banilor să se scrie și numărul de pe fașia sub care Vă vine foaia. — Iar' cei noi sunt rugați ca să-și scrie corect și legibil: numele, comuna, posta ultimă și comitatul, — fiind mai sigură expedarea.

Ne fimem de datorință a aduce la cunoștința onora-ților cetitori, că revista „Bunul Econom“ de aici înainte numai acelora să va trimită, cari vor solvi abonamentul înainte cel puțin pe o jumătate de an.

Abonamentele să se trimită de-adreptul la

Administrația

„BUNUL ECONOM“
Orăștie (Szászváros).

Onerați cetitori! Lățiți foaia aceasta între cunoștinții dumneavoastră.

Românca dela Crivița.

*Un șanț să 'naintează spre groaznică redută.
In el, din zori, Românii primesc ghiulele mii.
Șașa plouă cu glonțuri, cât ei rămași o sută,
Să'ntreabă între dâșii de-s încă printre vii.*

*Alătura-o Româncă, expusă în nepăsare
La tot ce duce moarte cu soon nepomenit,
Gătește-o mămăligă ferbinte de gustare,
Intr'un ciauun de schijă, sub dâmbul prăbușit.*

*O întreabă Căpitanul: »Leliță, nu ți-e teamă
»De bombe, de șrapnele ce zboară 'n jurul tău?»
Răspunde Româncuța: »Nici nu le bag în seamă
»De lucru au și ele, de lucru am și eu».*

Vasilie Alexandri.

Cum să luptăm în contra mătasei din lucernă (Cuscuta suaveolens)?

E de prisos a spune cetitorilor nostri folosul cel mare al plantelor de nutreț.

Atât la proprietarii mari cât și la proprietarii mici să pune mult temei pe felul cum s'ar putea ajunge la nutreț mult și bun, fiind acesta neapărat de lipsă pentru creșterea vitelor. Intre plantele de nutreț să numără în primul loc speciile de lucernă, fiind nutrețul acesta foarte bun, apoi și sămânța e un lucru însemnat în comerciu. Patria noastră a exportat în anii de mijloc sămânță de lucernă și trifoiu în preț de mai multe milioane.

Așa s'a exportat în

anul: sămânță de trifoi în preț: sămânță de lucernă în preț:

1901	de 3,400.000 cor.	de 300.000 cor.
1902	« 7,200.000 «	« 400.000 «
1903	« 9,200.000 «	« 100.000 «
1904	« 4,600.000 «	« 300.600 «
1905	« 4,200.000 «	« 860.000 «

În anul din urmă a stagnat exportul fiind secetă, apoi comercianți fără inimă au importat lucernă de America în-

bolnăvită de mătasă, așa că astăzi cu greu mai afli table cu lucernă curate de mătasă.

Imprejurarea aceasta dă mult de gândit și cauzează multă pagubă atât singuraticilor cât și țării întregi.

Deși ministrul de agricultură a dat ordinațiune pentru stârpirea mătasei și pentru vinderea sămânței curate și plombate, totuși acest ordin n'a fost ținut peste tot locul, pentru-că altfel nu s' poate tălmăci cum de aproape toate sămănăturile de toamnă sunt pline cu mătasă.

De multe-ori comercianții dela sate și din orașele mai mici vând sămânță din sac plombați fără control și dacă faci arătare știu ei cum să se scape de urmările legii.

Având în vedere acestea credem că ar trebui să fie legată vnzarea de sămânță de permisiunea (licența) statului, punând sub controla funcționarilor de finanță, că nimeni să nu poată vinde sămânță fără plomba statului. Tot odată să se pună pedepse mari pe cine nu s'ar ținea de normele acestea. Proprietarii în interesul lor propriu să fie siliți a stârpi mătasa de pe locuri, punând foc la petele de loc infectate, apoi înainte de a sămăna sămânța, ar trebui să o curățe bine.

Dacă acestea dorință sar împlini nădăduim o luptă învingătoare și o stârpire totală a mătasei de lucernă. E. G.

RĂSPUNS dlui I. R. din R.

La întrebarea ce a-ți făcut în nrul 50—52 al revistei »Bunul Econom« cu dragoste Vă sfătuesc a prefera stupul (coșnița) cu două etage și cu ramele de ac eiași dimensiune, mai cu samă dacă Dvoastră sunteți un începător în cultura albinelor; acel stup înlesnește cultivatorului toate cerințele, și-l îndrumază la manipularea ori cărui sistem.

Stupii cu mai multe etage, sunt cam complicați, și nu dau îoloase bune de cât în anumite timpuri și după o conducere cu bune priceperi; în alt-fel nu valorează mai mult ca unul cu unul sau două etage.

Ilie Dumitrana,
apicultorul celei mai mari stupării
raționale din Oltenia (România).

Știri de tot felul.

Adunare mare în contra dărilor (accisului) de vin s'a ținut la 6 Ianuarie n. c în Budapesta, la care a luat parte 500 de proprietari de vinuri și neguțători. Au hotărât să înainteze petiție la guvern și la casa deputaților pentru ștergerea accisului sau revizuirea legii de accis în înțelesul de a să pune cea mai mică dare posibilă și aceea să se încaseze ca și darea. — Ar fi și timpul să se scape bieții oameni de șicanele împreunate cu încasările felurite de accise, cum să fac azi.

*

Deodată cu anul 1906 au răposat și câte-va gazete de ale noastre. Așa »*Familia*«, după un trai lung la adânci bătrânețe, cum nu prea e dat multor reviste literare românești, în anul acesta și a sistat apariția.

»*Orizontul*« dlui Moldovan a încetat după un trai de 10 luni. Dispariția »*Orizontului*« nu înseamnă altceva decât că forțele redactorului unite cu a celorlalți oameni cumiți să ne dea o singură revistă literară. Una și bună.

Cu anul nou au apărut însă alte reviste și gazete noi, menite de a stoarce punga bietului cetitor român.

1. »*Revista teologică*« redactată de un comitet sub responsabilitatea dlui V. Bălan. Scrisă într'o limbă mai puțin bucovineană și garnisită cu articoli de mai mult interes, va putea aduce foloase bune, celor-ce să ocupă cu chestiile teologice.

Limba dulce și frumoasă a cărților bisericesti vechi, trebuie să slujască de îmbrăcăminte gândirilor mai puțin dogmatice, ce ar fi bine să se scrie în această revistă.

2. »*Vatra școlară*« e îndreptățită la existență. Atâtea mii de învățători e rușine să nu-și aibă organul lor, prin ajutorul căruia să ajungă la cunoștința progreselor continue, ce face pedagogia modernă. Drul Șpan e omul, în care ne putem pune nădejdea că va umplea acest gol, dacă va fi mai bine sprijinit, ca până acum.

3. »*Tara noastră*«, revista populară a Asociațiunii, sub conducerea poetului Goga. Deodat, cu secretarul vechiu, a încetat și vechiul, dar' mai ales învechitul organ de pu-

blicitate al Asociațiunii insuportabila »*Transilvania*«. Noul organ scris, în limbă frumoasă românească va accelera ajungerea scopului Asociațiunii *Cultura poporului român*», care nu să poate realiza prin publicarea de procese verbale.

4. »*Lupta*« ziarul partidului românesc. Anunțat mai înainte sub numirea »*Românul*« a trebuit să-și schimbe numele — dar' nu-și va schimba direcția politică. — În noul nume ce și-lă luat »*Românul*«, să cuprindă profecția despre activitatea ce o va desfășura. Apare zilnic și în mărime neobișnuită ziarelor românești dela noi. Va fi deci îndestulitor pentru trebuințele zilnice ale cetitorilor setoși de noutăți politice. Colaboratorii ce s'au anunțat sunt chizășie bună pentru ducerea la îndeplinire a activității sale... dacă va fi sprijinit.

ob.

Șahul Persiei Muzaffer-Ed-Da a murit Marți în 8 Ian. n. c. la Teheran, capitala împărăției sale, în etate de 54 ani. Urmașul tronului e fiul său cel mai mare, Mohamed-Ali-Mirza, de 35 ani.

Emigrarea continuă. În săptămâna dinaintea Crăciunului au emigrat nu mai puțin de 4376 supuși ungari, dintre cari: 2096 Slovaci, 793 Maghiari, 678 Croați, 552 Germani și 257 Români. Toți și-au luat drumul spre îndepărtata America. Mai înainte emigrau pe săptămână cam 2000—2500, acum însă din ce merge tot mai mult să sporește numărul celor-ce iau lumea în cap.

La plăcerile vieții nu să socotește medicina și totuși Emulsiunea Scott trebuie înșirată acolo; dacă băgăm de seamă câtă durere și câte locrime împrăștie din odaia copiilor. Emulziunea lui Scott nu numai vindecă toate ce e în stare să vindecă oleiul de pește, ci și mai mult, și pe lângă aceasta e lipsită de gustul și mirosul neplăcut, care causează copilului adeseori momente neplăcute și confuziuni. Emulziunea Scott să află în toate farmaciile.

O epistolă. Stimatului Domn Albert Müller, Budapesta, str. Vadász V. nr. 42/G Am primit crucea inventată de d-voastră și vă rog să primiți sincerile mele mulțămiri de oarece prin invenția d-voastră v'ați îndurat de mine, Rog pe bunul Dumnezeu să vă binecuvinte pentru aceasta. Cu deosebită stimă *Matei Dirkits*. Această scri-

soare a primit-o adresatul care e inventatorul crucei duble electro-magnetice R. B. nr. 86.967, care inventație are efect vindecător contra ischiasului, reumei, astmei, sgâr-
ciului de inimă, etc.

S F A T U R I.

Adăparea vitelor iarna. La adăparea vitelor în timp de iarnă trebuie să fim cu multă băgare de samă. Apa prea rece poate să strice vitelor foarte mult. Multe feluri de boale pot să se nască din adăparea lor cu apă prea rece.

De apa rece rânza vitelor să poate răci așa tare, încât de multe ori are de urmare d. e. la cai colica. La vitele cornute poate să urmeze scursură, ba și laptele să împuținează.

Dar' nici apa prea caldă nu tolosește. Prin încălzirea apei să perde acidul carbonic, care împrumută apei gustul recoritor. Ba ea are și alte urmări stricătioase asupra vitelor. De aceea economii nostri vor face foarte bine, dacă vor adăpa vitele cu apă stătută la loc cald. Ea să aibe temperatura de 10—15 grade. Mai bine să poate ajunge această temperatură, dacă vom ținea apa într'un vas în grajd, unde ea să încălzește de căldura din grajd. După ce să va fi golit vasul, trebuie iarăși umplut, așa că apa din vas dela o adăpare până la cealaltă să încălzește la temperatura trebuincioasă.

Deoarece însă în aceste vase ușor să poate strecura vr'o necurătenie, ori alte materii, ele trebuie adese spălate și curățite.

Pomi nostri iarna. De multe ori iarna vedem pe pomi unele frunze zbârcite și țesute cu niște fire ca de păianjeni. Să știm îndată, că în aceste frunze ierneză unele omizi, cari primăvara, îndatăce să arată soarele, învie și pornesc asupra mugurilor pomului, pe cari în scurt timp îi nimicesc și cu aceasta și rodul e dus.

Mai ușor putem stârpi aceste omizi în lunile Noembrie — Martie, și anume așa, că legăm de vârful unei prăjini lungi ceva petec, ori fuior aprins, muiat în petrolu și ardem acele frunze una după alta

Cu o perie de fer trebuie apoi să curățim trunchiul pomului de mușchi și de coaja veche, sub care încă să află o mulțime de larve peste iarnă. După această curățenie ungem trunchiul cu var și așa orice fel de insecte să prăpădesc.

Să nu uităm însă, că multe insecte stricătioase să află și în pământ în măsura cât ține coroana pomului. Aceste insecte s'au coborât pe trunchiul pomului la vale în pământ, ori s'au slobozit pe firele lor, ori au căzut deodată cu poamele. Acestea să pot stârpi așa, că săpăm bine pământul în jurul pomului și slobozim găinile să le adune. Dar' ceva e sigur, că chiar dacă găinile n'ar ajunge să le adune toate, gerul ce străbate în pământ le nimicește pe toate. Afară de aceasta pământul săpat în jurul pomului are mari foloase pentru el.

(•Economia•)

Posta Administrației.

Abon. nr. 1045. Am priinit 4 cor. prețul abonamentului pentru anul trecut. Revista Vi-să trimite și pe mai departe.

Redactor responsabil: GEORGE SUCIU.

Fetele adolescente

sunt de multe ori avizate să folosească un mijloc de întărire, ca astfel sprijinind natura să învingă diferite greutăți ale dezvoltărilor. Emulziunea lui Scott care să prepară din oleu din ficat de știucă cu adăugere de acid natric fosforic și de var, s'a dovedit până acum de cel mai bun mijloc în privința aceasta. Să prepară din cele mai bune materii și astfel are un gust atât de bun și să mistuie atât de ușor, încât nu cauzează nici de cum perturbații de stomac, ba din contră regulează mistuirea. Din acest motiv Emulziunea lui Scott e de un efect cu mult mai mare, decât oleul fiind numai din oleu din ficat de știucă.

Semnul de garanță pentru veritabila Emulziune a lui Scott e pescarul cu o știucă pe spate. Cu provocare la această foaie și trimișind înainte 75 fil. în marce postale să trimit franco sticle de probă dela: Dr. BUDAI EMIL „Stadtpotheke“ BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCZA 34 50.

Prețul sticlei originale 2 cor. 50 fil.

(594) Să capătă în toate farmaciile. 12-28

TUSEA!

Cine nu vrea s'o ia în samă păcătuiește contra sănătății proprii!

Caramellele lui Kaiser

cu marca de scutire „3 brazii“, sunt încercate și recomandate de toți medicii ca mijloc contra tusei, răgușelei, catarului, flegmei și a catarului cronic de grumazi.

5120 atestate dovedesc împlinirea celor promise.

Pachetul de 20 și 40 bani să capătă la farmaciile:

JOSEF GRAFFIUS

și

CORNEL DEMETER,

ORĂȘTIE (Szászváros).